

અણ પણ છુટું એક જ હોય

અણ પણ છુટું એક જ હોય, તો તેમાં કંઈ નથી ક્રિયા;
અણું બે આવે સામીપ્યે, શુરૂ થઈ જાય છે ક્રિયા.

અણ બે આવ્યાં સામેસામે, તુરંતે તાર થઈ ઓ ‘જોઈન્ટ’;
‘ઈલેક્ટ્રોન’ શક્તિ ‘ચાર્જિંગ’ થઈ, બને આકાર રૂપ ‘ડ્રૉઈંગ’.

છતાંયે ગુણ ‘પરમેનન્ટ’, અણ પ્રત્યેકના જુદાં;
અણ-પરમાણુ સામીપ્યે, રૂપાકાર કુદરતી મૂર્તિ.

જો હાજર વસ્તુ-અવસ્તુ, સમીપે ભેગી થઈ ઉપજાય;
અને પરિણામે જે વિશેષ, બધુંયે ‘પુદ્ગલ’ કહેવાય.

છ તત્ત્વો આવે નજદીકમાં, ઊભા થઈ જાય ભાવ વિશેષ;
રૂપી વિભાવ પરિણામો, અકાયમ હોય હરહમેશ.

ઘણા પરમાણુ-અણુ સંયોગ, બનાવે એક પુદ્ગલ સ્કંધ;
‘ક્રિયેચર’ હોય તે પુદ્ગલ, ને આત્મા ભિન્ન છે અકબંધ.

પૂરણ ને ગલન જે કર્તા, કષાયો સામીપ્યે ઉત્પન્ન;
ને મડદું બાળો છો ત્યારે, બધાં તત્ત્વો છૂટાં જ ભમંત.

વિભાવિક ભાવ યા વિભાવ, છ તત્ત્વોનું છે સંમેલન;
જગત વિશેષ પરિણામ જ, અ-વિશેષ ગુણે વિસર્જન.

નથી ભગવાન ઈચ્છાવાન, નથી પરમાણુ ઈચ્છાવાન;
બધા નિજગુણથી વીતરાગ, છે યોજ્જું કુદરતી વિજ્ઞાન.

લીધું છે જેણે ‘દાદા’-જ્ઞાન, તે આત્મા થઈ જશે ભગવાન;
છતાં પુદ્ગલનો દાવો છે : અમોને યોજ્જાં કર, જોઈ-જાણ.

જે કલમું ‘જ્ઞાન’ પહેલાંની, લખેલી ભ્રાંત અહંકારે;
હવે ‘દાદા’નાં સાન્નિધ્યે, ઘો દોષ જ નિર્-અહંકારે.

કષાયો, રાગ ને દ્વેષો, નથી કાયમના અવગુણો;
સ્વભાવી સ્વ-રમાણ વધતાં, છૂટે છે પાકતાં ગુણો.

પરિણામે જ્યાં નિર્વિશેષ, અણુ-પરમાણુ નિર્ઝરશે;
બધા પરમાણુ યોજ્જાં થ્યાં, અહીંથી જ મોક્ષ અનુભવશે. – અણ.....

